

РІВНЕНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ
ДОКУМЕНТАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
МЕНЕДЖМЕНТУ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ФІЗИКИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

27 квітня 2023 року

УДК: 373.5.015.311:331

А 78

Затверджено і рекомендовано до друку рішенням вченої ради факультету документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики РДГУ (протокол №5 від 23 травня 2023 р.).

А Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки освіти в контексті євроінтеграційних процесів: матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції (26-27.04.2023 р.) / упорядники: С.В. Лісова, Ю.В. Фещук, О.А. Герасименко, Н.В. Дупак, Н.В. Симонович, О.І. Шурин. Рівне: РДГУ, 2023. 128 с.

До збірника матеріалів увійшли доповіді Всеукраїнської Інтернет-конференції з теми “Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки освіти в контексті євроінтеграційних процесів”, яка була проведена 26-27 квітня 2023 року на кафедрі професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ спільно з працівниками Сарненського педагогічного фахового коледжу РДГУ, ВКНЗ “Володимир-Волинський ПК ім. А.Ю. Кримського”, РМЦТУМ Рівненської міської ради, Комунального закладу “РОЦНТТУМ” Рівненської обласної ради.

Матеріали можуть бути корисними науковцям, практичним працівникам, вихователям, вчителям, викладачам та студентам закладів вищої, професійної, загальної середньої та позашкільної освіти.

Схвалено кафедрою професійної освіти, трудового навчання та технологій Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 5 від 18 травня 2023 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей.

© РДГУ, СПК,
РМЦТУМ, 2023

Список використаних джерел:

1. Бісіркін П. М. Особливості використання комп'ютерних та інтернет-технологій у процесі практичних занять з трудового навчання учнів основної школи. Інформаційні технології і засоби навчання, 2013, Том 36, № 4. С. 18-25.
2. Генкал С. Е. Організація самостійної пізнавальної діяльності учнів профільних класів на основі індивідуальних освітніх проектів: автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. пед. наук : 13.00.09 - теорія навчання. Ін-т педагогіки АПН України. Київ, 2008. 24 с.
3. Концепція профільного навчання в старшій школі. *Освітній портал Педрpresa* [Електронний ресурс]. URL: <http://pedpresa.com.ua/blog/kontseptsiyaprofilnoho-navchannya-u-starshij-shkoli.html> (дата звернення: 25.04.2023).
4. Литвинова С. Г. Технології навчання учнів у хмаро орієнтованому навчальному середовищі загальноосвітнього навчального закладу. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2015, Том 47, № 3. С. 49-66.

УДК: 378.147:640.4 - 057.4

*Олена Іванівна Шурин,
канд. пед. наук, доцент кафедри
професійної освіти, трудового навчання та технологій,
Рівненського державного гуманітарного університету,
(м. Рівне, Україна)*

ДО ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. В умовах розбудови системи освіти, динамічних змін і швидкоплинних нововведень в освітній галузі, відбувається стрімка цифрова трансформація, інноваційний розвиток й системи вищої професійної освіти, призначення якої – підготовка здобувачів освіти відповідно до умов сьогодення та запитів майбутнього, фахівців, котрі спроможні відповідати на виклики науково-технічного прогресу й мати достатні для здійснення інноваційної професійної діяльності компетентності. Стратегія професійної підготовки майбутніх фахівців сфери послуг будується з урахуванням викликів суспільства майбутнього.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Проблема професійної підготовки майбутніх фахівців досліджувалася різними науковцями, зокрема, теоретичні основи вдосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців вивчали Н. Гузій, Р. Гуревич, О. Дубасенюк, Н. Ничкало, О. Щербак та ін., розвиток професійних компетентностей фахівців у

своїх працях висвітлювали О. Бородієнко, В. Луговий, В. Петрук та ін., методологічні основи професійної підготовки досліджували І. Богданова, С. Вітвицька, І. Дичківська, С. Ковальчук та ін., аналіз педагогічних принципів професійної підготовки висвітлений у наукових дослідженнях С. Гончаренко, І. Малафійка, М. Фіцули тощо, компетентнісний підхід до підготовки майбутніх фахівців описаний в доробках І. Бежа, Ю. Бойчук, О. Савченко та ін., професійна підготовка майбутніх фахівців сфери обслуговування вивчали В. Буряк, Г. Васянович, С. Ковальчук, Л. Короткова, Н. Креденець, Л. Подоляк, Л. Руденко, М. Чорна, В. Юрченко тощо.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз основних аспектів професійної підготовки майбутніх фахівців сфери обслуговування.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Вища освіта сьогодення має на меті підготувати людину до професійної діяльності й активної участі в громадському житті. Підготовку майбутніх фахівців сфери обслуговування аналізують відповідно до вимог особистості й професійної діяльності. Так, зокрема, майбутній фахівець у сфері гостинності повинен відповідати наступним вимогам: мати високі особистісні якості, мати високий рівень загального розвитку, а також мати високий рівень спеціально-професійних знань і вмінь в галузі обраної професії [4].

Відтак, в процесі підготовки майбутніх фахівців сфери гостинності необхідно враховувати зміни, що зазнають поняття етики та моралі під впливом вимог суспільства ХХ століття. У зв'язку з цим посилюється необхідність розвивати у майбутніх фахівців сфери послуг поняття відповідальності, моральності, етики поведінки, глобальності, любові до справедливості і нетерпимість до насильства, емпатії та співчуття, які, власне й формують особистісні якості особистості.

Підвищення рівня загального розвитку майбутніх фахівців професійної сфери сприяє розвитку загальнокультурної компетентності фахівця. Загальна культура – це найважливіший засіб духовного розвитку особистості, завдання якого – навчити бачити прекрасне в людських стосунках, духовне благородство, доброту та щирість, на основі цього здійснювати самовдосконалення. Важливим є емоційно-естетичне бачення довколишнього світу, тобто здатності чутливо пізнавати світ розумом і серцем [2].

Слід відзначити, що освіта є механізмом трансляції загальної культури у сучасне суспільство. Саме вища освіта створює нову культуру в освічених людях, які відповідають своїми знаннями, уміннями й переконаннями перспективним ідеалам, встановленим творами мистецтва.

Спеціально-професійні знання, уміння та навички фахівців сфери обслуговування передбачають: професійне сприймання і професійну спостережливість, професійну пам'ять, професійну увагу, професійне мислення; володіння не тільки знаннями, уміннями й навичками в обраній професійній галузі, а й самостійне вироблення засобів досягнення поставлених професійних цілей, формування механізмів планування своєї діяльності, програмування своїх

дій, оцінки результатів і їх корекція; професійна мотивація, загальне позитивне ставлення, схильність і інтерес до професійної діяльності, розуміння і прийняття професійних завдань з оцінкою власних ресурсів для їх розв'язання, бажання вдосконалювати свою підготовку до професійної діяльності, підсилюються мотиви самоосвіти і самовиховання, планування задовольняти матеріальні й духовні потреби, займаючись працею в галузі своєї професії тощо [3].

Аналіз досліджень українських науковців щодо процесу професійної підготовки майбутніх фахівців сфери гостинності, у тому числі й готельно-ресторанної справи, засвідчує, що його успішність передбачає використання таких груп принципів: загально-дидактичних (фундаменталізації, науковості, усвідомленості та ґрунтовності знань, цілісності, неперервності, наступності, академічної свободи, міжгалузевої та трансдисциплінарної інтегративності, міжнародної інтеграції, єдності традиційного й інноваційного, креативності), специфічно-професійних (професіоналізму та професійної мобільності, дуальності та практичної спрямованості навчання, кар'єрного проєктування майбутньої професійної діяльності, ініціативності та свободи дій, використання форм і технологій неформального навчання, синергізму науки, практики та інноваційних технологій, синтезу технологічного знання на основі міждисциплінарності, ефективності безпеки, ефективності роботи з інформацією, результативності), системно-особистісних (особистісного розвитку, професійного саморозвитку, цілеспрямованості та вмисливості, соціалізації, рефлексії та есенціалізму, культуровідповідності, морально-етичний, аксіологічний, іншомовної професіоналізації, етнонаціональності та полікультурності) [1].

Складно також переоцінити значення активного використання у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців сфери послуг також і електронних навчальних ресурсів. Адже реалії сьогоденних умов навчання зумовлюють посилену увагу до питань створення інформаційно-освітнього середовища – інтегративного, динамічного, відкритого Web-простору, функціонально спрямованого, формування електронної взаємодії між суб'єктами системи професійної освіти та встановлення організаційних, педагогічних, комунікаційних і соціальних взаємозв'язків й умов, що забезпечують централізовану електронну навчально-методичну й організаційно-педагогічну підтримку навчально-виховного процесу у навчальних закладах.

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Відтак, здійснивши теоретичний аналіз означеної проблеми, можемо стверджувати, що професійна підготовка майбутніх фахівців сфери обслуговування передбачає не лише високий рівень особистісних якостей, особистісного та професійно-педагогічного розвитку, а й дотримання відповідних принципів підготовки фахівців даної галузі, а також здійснення даної підготовки в сучасних умовах, які передбачають систематичне застосування електронних навчальних ресурсів.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів означеної проблеми.

Напрямом подальшого спрямування наукових пошуків щодо професійної підготовки фахівців сфери обслуговування стане дослідження дидактичних і методичних засад професійної підготовки майбутніх фахівців сфери послуг.

Список використаних джерел:

1. Буряк В.Г. Принципи професійної підготовки майбутніх фахівців готельно-рестранної справи в закладах вищої освіти. *Педагогічний альманах*. 2021. Випуск 47. URL: <http://pedalmanac.site/index.php/main/article/view/158/145> (дата звернення: 04.04.2023).
2. Короткова Л.І. Професійна підготовка майбутніх фахівців сфери послуг в умовах освітньо-виробничого кластера: теоретичні і методичні основи: монографія; за наук. ред. Радкевич В.О. Запоріжжя: Просвіта, 2020. 558 с. URL: <https://modastil.com.ua/wp-content/uploads/2020/12/> (дата звернення: 04.04.2023).
3. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Професійне становлення особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою. *Вісник педагогіки і психології*. URL: <https://www.psyh.kiev.ua/> (дата звернення: 04.04.2023).
4. Чорна М.М. Формування загальної культури майбутніх фахівців сфери туризму та гостинності на сучасному етапі розвитку освіти. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія : Педагогіка і психологія. 2015. № 43. С. 332-336. Режим доступу: URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_pp_2015_43_78 (дата звернення: 04.04.2023).

УДК: [373.5.016:331]:159.955

*Олена Іванівна Шурін,
канд. пед. наук, доцент кафедри
професійної освіти, трудового навчання та технологій,
Рівненського державного гуманітарного університету,
(м. Рівне, Україна)*

*Тетяна Михайлівна Войтович,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності
014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)
Рівненського державного гуманітарного університету,
(м. Рівне, Україна)*

АКТУАЛЬНИЙ СТАН РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ 8-9 КЛАСІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Критичне мислення вважають умінням ХХІ століття, без якого неможливо бути ефективним у

ЗМІСТ

Бірук Н.П. Реалізація технології проектного навчання у процесі трудової підготовки учнів наукового ліцею.	3
Герасименко О.А., Байрак Ю.А. Теоретичні аспекти розвитку уміння виготовлення виробів декоративно-прикладного мистецтва в учнів 10-11 класів на уроках технологій з використанням інструктажів.	6
Герасименко О.А., Грицина І.М. Базові засади розвитку творчої уяви в учнів 10-11 класів на уроках профільного навчання з використанням методів проєктування.	11
Герасименко О.А., Коваль В.В. Теоретичні основи формування практичних навичок втілення проектного задуму в учнів старшої школи в процесі профільного навчання з використанням мультимедійних засобів.	17
Герасименко О.А., Савчук М.С. Характерні особливості розвитку компетентності культурного самовираження в учнів старших класів на уроках технологій з використанням практичних методів навчання.	24
Дунак Н.В. Формування практичної компетентності майбутніх фахівців з готельно-ресторанного обслуговування у процесі професійної підготовки у вищому навчальному закладі.	27
Лісова С.В. Особливості функціонування єдиного освітнього простору в епоху інтеграції і глобалізації освітніх систем.	31
Мойсеєць К.В. Організація дистанційного навчання при викладанні фахових дисциплін спеціальності 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології).	35
Павленко В.В. Технологічна карту уроку “Технології”: проблеми розробки.	39
Пісна Т.М. Імідж як складова індивідуального стилю діяльності сучасного викладача.	45
Саванчук О.А. Роль графічної підготовки та дизайну у становленні молодого вчителя технологій.	48
Савченко Л.О. Педагогічна діагностика оцінювання якості знань студентів у закладах освіти.	52
Савчук П.П., Петрівський Я.Б., Савчук Л.А. До питання про якість професійної підготовки фахівців у ЗВО.	48
Симонович Н.В. Методика професійного та профільного навчання майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи як педагогічна проблема.	58
Симонович Н.В., Гуцалюк С.В. Теоретичні основи розвитку загально-трудова умінь учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання із використанням дидактичних ігор.	63
Симонович Н.В., Мельник М.А. Теоретичні основи формування проєктно-технологічної компетентності учнів 10-11-х класів при вивченні предмету “Технології”.	68
Симонович Н.В., Ярмолка Н.В. Теоретичні основи формування інформаційно-цифрової компетентності учнів 10-11-х класів при вивченні предмету “Технології”.	73

Фещук Ю.В., Борейко Н.С. Теоретичні аспекти розвитку графічних вмій учнів старших класів на заняттях предмету “Технології” з використанням практичних методів.	79
Фещук Ю.В., Глемба М.Б. Теоретичні основи розвитку просторового мислення учнів старшої школи на уроках креслення з використанням графічних задач.	84
Фещук Ю.В., Зайко М.О. Теоретичні аспекти розвитку екологічної грамотності учнів старших класів на заняттях профільного навчання засобами інформаційно-цифрових технологій.	88
Фещук Ю.В., Мосійчук С.А. Теоретичні аспекти формування графічної компетентності учнів закладів професійно-технічної освіти з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.	93
Фещук Ю.В., Шоботенко Р.О. Теоретичні основи організації самостійної роботи учнів старших класів на заняттях профільного навчання засобами інформаційно-комунікаційних технологій.	98
Шурин О.І. До питання професійної підготовки майбутніх фахівців сфери обслуговування.	101
Шурин О.І., Войтович Т.М. Актуальний стан розвитку критичного Мислення учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання.	104
Шурин О.І., Волошук В.В. Розвиток творчого потенціалу учнів старшої школи в процесі профільного навчання.	112
Шурин О.І., Жабчик В.Б. Теоретичні основи розвитку професійно-пізнавальних інтересів учнів 10-11 класів на уроках технологій з використанням інноваційних методів навчання.	117
Шурин О.І., Жупило О.Л. Формування дизайнерських знань та умінь учнів 10-11 класів в процесі профільного навчання.	121
Відомості про авторів.	126

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ**

**Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції
(26-27 квітня 2023 р.)**

Упорядники: *Світлана Валеріївна Лісова,
Юрій Вікторович Фещук,
Олександр Анатолійович Герасименко,
Надія Василівна Дупак,
Наталія Василівна Симонович,
Олена Іванівна Шурін.*

Друкується без редакційної правки

Технічний редактор: Т.К. Хильчук,
Коректор: Н.Р. Скачук.

Здано до набору 15.03.2023 р. Підписано до друку 24.05.2023 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 9,79.
Обл. вид. арк. 4,55. Замовлення № 218/1. Наклад 100.

Адреса: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 39
Рівненський державний гуманітарний університет,
кафедра професійної освіти, трудового навчання та технологій
(тел. 0362-40-75-80; e-mail: kpotnt@rshu.edu.ua)